

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

A kormánypárt fenyegetései.

Budapest, július 23.

Most már a kormánypárt táborában sem tagadják, hogy részükről a legvégső eszköz alkalmazásának ideje elérkezett. Belátván, hogy a függetlenségi párt kitartó küzdelmét, melynek tápját maga az ország közvéleménye szolgáltatja, semmi által sem képesek korlátozni, már jó előre sejtetni engedik, hogy a házszabályok rendelkezéseinek megváltoztatása által veszik elejét annak a veszedelemnek, mely a kormányt és az azt támogató pártot fenyegeti. Módosítani akarják tehát a házszabályokat, be fogják terjeszteni erre vonatkozó indítványukat, s minthogy az új házszabályok rendelkezései csak újonnan egybehívandó országgyűlésre terjednek ki, feloszlatták az országgyűlést, hogy ezáltal annak érvényt szerezzenek.

Ennyit lehet kivenni a kormánypárt tétovázó magatartásából, s ezt maguk a kormánypárti képviselők sem tagadják. Hogy azonban miképpen akarják a házszabályokat módosítani, ezt talán még maguk sem tudják, de bizonyosra vehető, hogy a vita-zárrendelet, a klotür alkalmazása által.

Ez az a szalmaszál, a melyhez kapaszkodva, Szapáry miniszterelnöki székét, ezt a rozoga alkotmányt megmenteni remélik. Korlátozni akarják a szólásszabadságot, mely eddig egyedüli fegyvere volt a kisebbségnek, hogy a kormány tulkapásai ellen megvédelmezze az orszá-

got; de nem vetnek számot azzal a körülménnyel, hogy ezáltal nemcsak hogy nem mentik meg Szapáry állását, hanem aláássák még azt a több-kevesebb népszerűséget is, melyet a kabinet némely tagjai az országban élveznek.

Tudjuk igen jól, hogy a szólásszabadság és a szabad sajtó alkotják a nemzet elemét, legbecsesebb kincsét, a melyet magától elrabolni nem enged soha. De nem is merte ezt eddig megkísérteni egy kormány sem, mert volt esze mind egyiknek megszívlelni, hogy ha ezt megkísértené, elvesztené lába alól a talajt a nemzetben, még azt a laza talajt is, a melynek alapját nem a független érületű szabad polgárság, hanem a kormány kortespolitikájának kifolyásaképpen a kormánytól függőben álló különböző érdekszövetkezetek szolgáltatják.

Hogy Szapáry miniszterelnök lábai alatt nem szilárdult meg a talaj, azt ország-világ látja, s az is bizonyos, hogy kabinetjének még akkora jövőt sem jósolhat, hogy átlépje kormányzási idejének első esztendejét. Amikor átlépte ezt az esztendőt, már akkor világosan állott az ország előtt, hogy a közigazgatási törvényjavaslat lesz az, mely az örvény szélére fogja sodorni, s a mely kérelhetetlenül előde sorsára fogja vezetni. A vita-zárrendelet alkalmazásának pedig csak megkísérlése is elegendő lesz arra, hogy kirántsa lába alól azt az amugy is gyöngye gyékényt, melyet az előbbi tizenöt éves kormányzási rendszertől örökölt.

Próbálja tehát meg a klotür alkalmazását Szapáry gróf, meg fogja látni, hogy bár az ország sok kérdésben nagyon türelmes, még akkor is, midőn saját egyéni jogainak elrablásáról van szó, de azt az ország közvéleménye sohasem fogja eltűrni, hogy egy kisebbséget jogos önvédelmük gyakorlásában megfosszon a parlamentarizmus egyik legkardinálisabb alapjától: a szólásszabadságtól.

Egy képviselő.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 23-án.

A képviselőház tegnapelőtti ülésének nagy eseménye báró Prónay Dezső beszéde. Igazi monumentális beszéd volt ez, mely döntő érveket vitt harczba a választási rendszer mellett.

A szónok először is kimondotta, hogy a centralizáció nem az állam, hanem csak a kormány hatalmát fogja növelni; ráért azután a választási meg a kinevezési rendszer egybevetésére s gyakorlati példákkal bizonyította be, hogy a választott tisztviselők jóval különbek a kinevezettekénél. Prónay beszédét, mely gazdag volt fordulatokban és ötletekben s mely egy nemes páthoszu föllendüléssel végződött, az egész ház nagy figyelemmel kísérte s a függ. párt zajosan megéljenezte. Ugy hallgat, hogy e beszéd hatása arra indította Szapáryt és Apponyit, hogy ők is felszólaljanak.

Érdekes incidense volt még a napnak Olay Lajos beszéde, mely lerántotta a leplet a bács megyei rothadt állapotokról. Borzalmas dolgok azok, a miket Olay Lajos elbeszél, annak a határozott kijelentésével, hogy a bács megyei korrupcióért a kormányt teszi felelőssé, mely a maga jó korteseivel szemben mindig az eltussolás politikáját követte. E nagyhatású leplezésekre Gromon Dezső meg Vojnits István

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

A tajték pipa.

— Rajz. —

A »Debrecezen« eredeti tárczája.

Nincs a világon csöndesebb lelkű ember Nagy Gábor uramnál. Ő ugyan nem törődik a magas politika szövvényes tanaival, előtte minden politika boszorkánymesterség, mely akármint beszél is, mindig csak oda fordul a tudománya, hogy miképpen lehetne újabb adót vetni a szegény magyar hazára. De őt ugyan nem hozzák ki a sodrából a németek, megfizeti az adóját pontosan, csak a fejét rázza meg, mikor az adókönyvecskéjébe bele tekint. — Mennyi fizetség, szent isten! szerencse, hogy van miből, mert már azóta a párnát is elliczitalták volna a feje alól.

Gábor bácsi nyugodt lelkét nem zavarthatta meg semmi bubánat, mert vallásos ember ő igazában. Ha csapás érte, mindég az istenfélő Jóbbal tartott, hogy hát az úr akarta így, akkor jól van. Pedig volna oka a bubánatra. Sok mindenféle csapás érte már őt e földi életben, de akármilyen nagyok voltak is a

csapások, nem rendítették meg az ő nyugodt lelkét. Vajon nem nagy csapás volt-e az, mikor a katona fiát Boszniában lelőtték! De Gábor bácsi akkor is azt mondta: Vitéz fia volt, jobb volt a csatamezőn meghalnia, mint az ágyban. Tavaly télen azt a jó öreg asszonyt, a feleségét is elvesztette. Akkor sem zúgolódott, mert megbizott az istenben, a ki tudja mit csinál, jól van hát minden úgy, a hogy van.

Már öreg ember Gábor bácsi. Nincs semmi reménye már az életben, nincs neki már senkije, úgy áll egymagában, mint a pusztai kút-gém. A kis házat egy öreg szolgálja tartja rendben, ezzel szokott úgy esténként elbeszélgetni a mult időkről egy kis borocska mellett.

Reggel, a mint felkél, előveszi a tajték pipáját és megtisztogatja, aztán rágyújt. Ez a tajtékpipa az ő legdrágább kincse. Gyönyörű jószág is az! Még az apja vette annak az öröme, hogy fia született. Aztán szép pirosra szivta ki s mire a fia megnőtt, már gyönyörű kinézése volt a tajték pipának. Akkor jutott a Gábor bácsi kezébe, mikor megházasodott. Az apja nászajándékol adta neki. Azóta mindég szivja ő is s a legnagyobb gyönyörűséget érzi, ha ebből a szép pipából szivhatja a szüz dohányt,

mert a trafiktól azonnai meghalna. Nem is szivott soha trafikot, de eszébe sem jutott a halál soha. Szivta szép csendesesen a pipát, mely már korom fekete volt s boldognak érezte magát, ha reggeltől estig a kezében tartotta az apai örökséget. Ez a pipa volt az, mely megmentette őt a keserű gondoktól. Mikor lefeküdt és megimádkozott, oda tette maga mellé a pipát, vele aludt s reggel első dolga volt rágyújtani.

Egy reggel pompás kedvvel ébredt fel az öreg. Hirtelen felöltözött és rágyújtott a tajték pipára, aztán kiment az udvarra, hogy megnézze a malacokat, melyeket már akkor jól tartott kukoriczával a vén szolga. A mint az öl körül járkált, egyszerre az egyik kis malacz felé futott. Az öreg félre akart ugrani, de a körakásban megbotlott és leesett a lábáról. A tajték pipa pedig oda vágódott a kövekhez és nyakban ketté tört.

Az öreg feltápáskodott s első gondja volt a pipája után kapni. Megfordult vele a világ, a mint a kedves tajték pipát két darabban látta. Megdörzsölte a szemét, mintha megakarna arról győződni, hogy nem álmodik-e, mert álmában már sokszor látott olyan rém

rögtön kiugrottak a szerecsent fehérré mosdatni, de faradságuk kárba veszett, mert a szerecsen fekete maradt.

Pártunkról még Madarász Imre szólott röviden és élénken, a kormány pártjáról pedig Ordódy Pál, szintén röviden, de unalmasan.

A vitát tegnap folytatták.

A képviselőház ülése július 24-én.

A képviselőháznak tegnap igen érdekes ülése volt. Mindjárt az ülés elején a napirend előtt Beöthy Ákos hosszabb indokolás kíséretében az Ugron-Uselac ügyet, mint mentelmi kérdést, jelentéstétel végett a mentelmi bizottsághoz utasítani kérte. Beöthy Ákos egy helyen azt mondta, hogy ő ezt az összes ellenzéki képviselők megbizásából teszi.

Ez valószínűleg úgy értendő, hogy e tény az összes ellenzéki képviselők helyeslésével találkozhatik. De formai megbizás nem adathatott, mert ez ügyben — úgy tudjuk — egyik ellenzéki párt sem tartott értekezletet. A mi azt illeti, hogy ez ügy a mentelmi bizottsághoz utasítások, tényleg helyes és indokolt; s Beöthy Ákos beszéde erős és nyomós érveket tartalmazott erre. De még nagyobb sulya lett volna beszédének, ha kissé túl nem megy a kellő objektivitáson s ha hegedő sebeket nem szakgat vala föl. Ez ügy az objektiv elbírálást megkívánja, az agitatórius formát azonban nem. Ettől eltekintve, Beöthy Ákos beszédét nemcsak szépnek, hanem helyesnek is tartjuk. Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök rögtön nyilatkozott Beöthy Ákos után s a miniszterelnök néhány megjegyzése után az ügy a házszabályok értelmében a mentelmi bizottsághoz utasított.

Ezután megkezdődött a közigazgatási vita folytatása s felszólaltak a függetlenségi párt részéről Sövényi Gábor és Szederkényi Nándor. Mindketten hangsúlyozták, hogy a függetlenségi párt a legszívósabb ellentállást fogja kifejteni jövőben is. Szederkényi beszéde zajos hatást tett a függetlenségi párton.

Ezután Apponyi Albert gróf mondott másfél óráig tartó beszédet, br. Prónay Dezső beszédére reflektálván; — mely után br. Prónay Dezső ismét beszélt, álláspontjának fentartását hangsúlyozva.

Szabadság és tapintat.

»A bünper története a védelem története«, mondja a nagy német criminalista. A világ összes számbavehető nemzeteinek történelme a közszabadságok legelső biztosítékaiért vívott harcok legfőbb törekvése gyanánt domborítja ki a védelem szabadságának minél teljesebb biztosítását s az igazán liberalis tör-

képeket, hogy a tajték pipa összetört a kezében. Milyen jó volt akkor felébredni s rágyújtani az egészséges pipára. Most hát való lenne ez a rejtett kép? Hirtelen felkapta a pipa két darabját a földről s egymáshoz illesztette azokat, de hiába, ismét elváltak.

Az öreg lehajtotta a fejét, aztán szomorúan szólta oda a vén szolgának:

— János, nemsokára meghalok, eltört a pipám.

Leontesz.

Gondolatok.

Senki sem érdemli meg, hogy jósága miatt dicsérjék, ha nincs ereje ahhoz, hogy rossz legyen, ha kell; mert különben a jóság legtöbbször csupán csak restség, vagy az akarat tehetetlensége.

A gyöngye jellemű ember sohasem lehet őszinte.

Vannak együgyű emberek, kik ismerik ugyan, de jól felhasználják együgyűségeiket.

Az élet minden időszakába ujonczokként megyünk át és így éveink dacára soha sincs kellő tapasztalatunk.

vényhozások egytől-egyig siettek is intézmény szerűleg, törvényben megállapítani a szabad védelem minden garantiáit. Ma már az egész civilizált világban kiküzdött igazság, hogy a védelem közege, a védő, teljesen egyenrangú és épp oly szükséges tényezője a büntető igazságszolgáltatásnak, mint a vád és az ítékezés közegei: a vádló és a bíró. Sőt az olasz senatusban a halálbüntetés eltörlése fölött 1875-ben tartott vita alatt mondott beszédében Musio egyenesen úgy nyilatkozott, hogy »a védő is államügyész«, mert a közérdeknek szolgál.

Nekünk codificált bünvádi eljárásunk nincsen és a »sarga könyv« hiányával judicaturánk törvénypótló működése nélkül classicus anyagi büntető törvényünk mellett messze elmaradnánk Európa többi művelt nemzetei mögött. Szerencsére különösen felső bíróságaink gyakorlata oly magas színvonalra emelte már bünvádi eljárásunkat, hogy annak legsarkalatosabb elveit feltétlenül és annyira megállapítottaknak tekinthetjük, hogy előbb-utóbb mégis csak megalkotandó bünvádi eljárási codexünk e judicatura által lefektetett alapelveken fogja a törvénybeli institutiókat fölépíteni újabb fényes bizonyosságú a magyar bírói kar teremtő szellemének, mely, miként annak idején Werbőczy, ma is mértőföldekkel jár előtte és mutatja a helyes utat a törvényhozásnak. Így a védelem szabadságának, czéljának és méltóságának biztosításában sem maradt a magyar judicatura más, a miénknél sokkal előrehaladottabb nemzetek mögött. A magyar királyi curia még 1883-dik évi 27. számú teljesítési döntvényében a védő jogkörét akképen szabályozta, hogy »bünvádi ügyekben a védő nem csupán a vádlottat, hanem törvényszerű kötelességéhez képest, vádlottnak, vagy a panaszottnak érdekében a törvényen alapuló jogot vagy közérdeket is képviseli.«

Kétségtelen ennélfogva, hogy multban és jelenben külföldön és hazánkban a védelem szabadsága, mint a liberalis jogrend egyik leghatalmasabb intézménye az állami élet egyik feltékenyen őrzött kincsének tekintetett s elmondhatjuk, hogy a védelem szabadsága az, mely minden szabadságok között legkevésbé tör korlátokat. Korlátlan szabadság azonban legnagyobb veszedelem magának a szabadságnak. Hatalmi tulerjeszkedés épp úgy mint a szabadságban rejő jogosítványok telhetetlen kizsákmányolása megzavarja a bünvádi eljárásban is a természetből fogva egyenrangú tényezők egyensúlyát s az Izsátság bekötött szemű istenasszonya könnyen nyakát szegi. Minél kevésbé van valamely szabadság külső korlátoknak alávetve, annál nagyobb szükség van a szabadság érvényesítésére hivatott egyén belső mérseklétére. A szabadság nem áru-cikk, melynek árát a verseny nélkül álló piacon az üzletember telhetetlen kapzsóságával minél magasabba leltesse, magának az áru kelendőségének rovására észtelenül feleségáznai. A védelem szabadsága, ellenkezőleg, az erkölcsi igazság oly drága kincse, melyet annak, kinek discretiojára a törvény és állami rend által rábízott, boldog pazarlás helyett okos gazdálkodással kell az elkoptatásnak mindennél nagyobb veszedelemétől feltékenyen megőrizni.

Nem azt akarjuk mi ezzel mondani, — s a hamaros kárhoztatás nagyképi stréberei hiába is fognak reánk — hogy mi a védőtől azt kívánjuk, miként kötelességtudását bármi más tekinteteknek alárendelje, csak annak a szilárd meggyőződésünknek akarunk — a debreczeni királyi törvényszék egyik végtárgyalásán a mult heten fölmerült sajnós eset alkalmából — kifejezést adni, hogy a közhatalom semmiféle tényezőjének nincs annyira szükség a tapintatra, mint a védő-ügyvédnek. Miért? Mert reá van bízva a legbecesebb szabadság megoltalmazása s a legnagyobb szabadság gyakorlatára kell szerintünk a legnagyobb tapintat. A mint van furor inquirendi a tulbuzgó vizsgálóbíróban s a hivatásával tisztában nem levő közvádlóban, azonképpen van furor defendendi a szereplés heve által magával ragadt ifjabb vé-

dőkben. Lényegében ez a furor sem más, mint az előbbi, csak hogy annyival veszedelmesebb, mert azt rántja magával, a kinek elfogulatlanságára a bünperben legnagyobb szükség van s mert ez az a petra scandali, mely a büntető igazságszolgáltatás tényezői között a legtöbb sajnálatos conflictusra okot vagy hogy egészen igazságosak legyünk, legalább alkalmat szolgáltatott.

Ezek a conflictusok, mint a kérdéses végtárgyaláson is, leginkább a kérdésesi jog gyakorlata körül támadnak. — Carrara szerint: »Többen azt hiszik, hogy a szóbeli tárgyalást vezető bíró megengedheti, vagy megtagadhatja azon kérdést, melyet a vádlott vagy védője akar a tanukhoz intézni. Ez is tévedés s a barbárság hagyományainak undok maradványa.«

Bizonyos, hogy a kérdésesi jog a védelem szabadságának egyik legfontosabb garantiája. Mert mi a védelemnek, épp úgy mint a vádnak s a kettő alapján az ítélethozatalnak eszköze más mint a bizonyítás? Hogyan bizonyíthatna hát a védelem a szóbeli végtárgyaláson hathatósabban, mint azon jogának gyakorlásával, melynélfogva megkövetelheti, hogy az általa fölített kérdésekre feleletet kapjon? Bizonyos az is, hogy a védelem rendszerének megbírálására első sorban maga a védő lehet illetékes s hogy annak megítélése, mennyit használhat valamely kérdésre adandó felelet a védelemnek, a priori egyedül a védőnek lehet föladata. Ez mind igaz, csak hogy ennél inkább függ ezen jogosítvány kihasználása egyedül a védőtől, annál bizonyosabb, hogy a kérdésesi jog tulságos és éppen azért szükségtelen kizsákmányolása legtöbbször árt magának a védelemnek s egyben a vádlott ügyének, épp úgy mint a védő által a vádlott érdekében képviselt közigazgatásnak.

Ha én arról lelkiismeretemben meg vagyok győződve, hogy valamely kérdés védelemnek javára lesz az objektiv igazság világánál, nincs az a földi hatalom, mely engem annak föltevésétől szabad államban eltilthasson. Éppen azért első sorban nekem kötelességem, mint védőnek aggodó lelkiismeretességgel kutatni, nem fog-e valamely kérdés védelemnek ügyének ártani, s mindenek fölött nem fogja-e az a védelem szabadságát, a védői állás méltóságát compromittálni? Mert én vagyok a vádlott első bírója s mert mint védőnek, védelem érdekében is vannak tekinteten kívül nem hagyható kötelességeim állásom és a védelem alapján védelem fölött ítélő bíróság reputatioja irányában is.

Higgadt és a következményekkel számot vető védő soha sem fogja a magánpanaszos erkölteselenségét, sexualis aberratioit bizonyítani, mikor védelemnek beszámíthatatlanságára építi védelmi rendszerét s mikor csak a vádlott és nem a magánpanaszos psychopathologiai állapotának beigazolására van szüksége. A mint undort keltett bennem az a látvány, mikor az egyik védő védelemnek vádlott-társával szemben szükség nélkül átvette, sőt túllépte a közvádló szerepét: akképen magasabb ethikai szempontokból feltétlenül el kell ítélnem, — még ha a szabadságot a cynicus féktelenségben kereső legénykék a reactio sötét vadját kenék is reám, — kárhoztatnom kell a védelemnek azt az irányát is, mely a vádlott tévesen felfogott érdekében a magánvádló szükségtelen s a concret megítélés tárgyát képező adott bün-esettel semmi összefüggésben nem álló meghurcolását véli egyik legbiztosabb eszközként. Az 1848-iki törvényhozás, mint minden más téren, a védelem szabadságának biztosításában is a teljes világos szabadelvűség alapján állott: mégis e nagy idők szabad terméke, a sajtótörvény, mikor az esküdt szék elötti bünvádi eljárást szabályozza, 25. §-ában világosan kimondja, hogy a vádlott a magánvádló erköltesössége ellen tanuk kihallgatását nem követelheti. Mire is vezetne ez, ha a concret esettel összefüggésben nem álló kérdésekkel a magánpanaszos női becselenségét derűre-borúra bizonyíthatnánk?

Nem csak egyéni felfogásunk tiltakozik az ilyesminek megengedése ellen, a criminalis jogtudomány legnagyobb tekintélyei szállnak

sikra ez álláspont mellett: olyanok kiket reactionarius törekvésekkel a leglégből álszabadelvűség sem vádolhat. Glaser szerint a védő személyes méltósága és a vádlott érdeke egyaránt megkövetelik tőle, hogy minden olyan eszköztől tartózkodjék, mely a chicanirozás színét viseli magán. A fölött — ugymond — »A bünpör kézikönyve« című epochalis munkájának egy másik helyén, — hogy mindazon kérdések meg nem engedhetőnek tekintendők, a melyeknek bosszantó, sértő jellegűek van, amelyek kérdések alakjába feltevéseket és insinuatiókat burkolnak, nincs semmi kétség. Carrara viszont közvetlenül imént idéztem szavai után nyilatkozik így: »Ha az ügyre tartozás kérdését vetjük föl, kétségtelenül meg kell adnunk a bíróságnak azon jogot, hogy visszautasíthasson a vizsgált tényre nem tartozó kérdéseket, melyeket a vádlott (vagy védője) kíváncsiságból, a tanu bosszantása végett vagy más kétségkivül tiltott czélból tesz, minő minden oly czél, mely eltér a kutatott büntett tekintetében való igazság fölismerésének céljától.« Arany-szavak, melyeket megszívlelhetnének mindazon ifju kartársaink, kik boldogulásuk eszközeként a védői dícsőség után olyan nagyon török magukat: sokkal tisztábban maradna a favor defensionis. Tanulmány, könyörület, bátorság, hűség, érdektelenség és becsületesség ama kötelességek, melyek teljesítését a védőtől a büntető-jog olasz apostola követeli s ezen kötelességek között nem foglalhat helyet az az okvetetlenkedés: az alaki jogultságának az a tartalmi tulhajtása, mely a védőt méltóságában nem fölmagasztalja, de lesüllyeszti a hitvány anyagból cifrán dolgozó mesteremberek színvonalára.

És még egyet Carraráról, kinek szavai nekünk szomorú elégtételt nyújtanak egy soha büntető-végtárgyalást talán nem is látott, nyugdíjba lépő aggyastán gyengései miatt ország-világ előtt meghurczolt törvényszékünk reputációjának sérelméért. »A sajtó szabadsága, napjainkban — ugymond — háborút visel a védelem szabadsága ellen. Azon rossz szokás támadt, — melyet a sajtó szabadsága szükséges következményének tartanak — hogy némely hírlapírók hasznából vagy pártszemponatok miatt oly tudósításokat adnak ki, melyek majd soha sem szabatosak, gyakran oly szellemben készülnek, hogy a közvéleményt azon utra tereljék, melyre valakinek érdekében van a bíróság vezetése.« E bátor igazmondásért Carrarát igen sokan akarták bepizkolni a »hátrafelé haladás rut szennyfoltjával,« mint ő maga panaszkodik, a szabadság igazi ellenségei. — De mi az ő példáján lelkesülve nyíltan kimondjuk, hogy a védőnek épugy mint a sajtónak sokkal nagyobb kötelessége a bíróság tekintélyének lehető megóvása, mint a sensatió nyilvános vadászata. Hogy egy tárgyalás vezetésében megbocsáthatatlan hibák követték el, annak az az általános rendszer és az a mostani állapot az oka, mely lehetségessé tette, hogy valaki egy neki nem való fontos feladat betöltésére vállalkozhassék, de hogy a védői jogokon csorba ejtessék, s ezzel együtt a bíróság méltósága megaláztatassék, azt első sorban a legnagyobb szabadság legnagyobb biztositékának, a tapintatnak a védelemben és a rosszul informált hírlapi tudósításban egyformán nyilvánuló mértéke okozta.

A védőnek különösen a védelem biztositékaihoz tartozó nyilvánosság előtt folyton szeme előtt lebegjen minden idők egyik legnagyobb védőjének Berryernek classicus tanácsa szerint hogy mi »adja meg az ügyvédnek azt a komolyan csendes biztosságot, mely megóvja a törvénykezési küzdőtérre az érdekek és erőszakos szenvedélyek botrányaitól, megadva nyelvének azt a magas illemt és szabad méltóságot, mely a törvényszék fenségét is neveli, mely előtt szót emel.«

E cikket, mely bizonyára nemcsak szakörökben fog feltűnést kelteni — a kitűnően szerkesztett »Jogi hetilap« ma megjelenő szá-

mából vettük át, már csak azért is, mivel a sajtónak a törvényszéki tárgyalásokkal szemben mindég követendő t a p i n t a t o s magartatása a mi véleményünkkel megegyezik.

BELFÖLD.

A király Erdélyben. Nagy hadgyakorlat, Kaisermanöver lesz hat hét múlva Erdélyben. Híre van, hogy a király is jelen lesz a hadgyakorlatokon, rövid idő óta már másodszer. Az összes hadműveletek központja Maros-Vásárhely lesz, a hol a hatóság már most nagy tevékenységet fejt ki a városon átvonuló katonaság elszállítására. A király kíséretével együtt Beszterczen fog lakni. A Kolozsvártól Apahidánál eltérő szamos-völgyi szárnyvasut vonalán és hidjain a deési igazgatóság vizsgálatot és javatásokat rendelt el ez alkalomból. Az egyes törvényhatóságokban most a tisztelgő küldöttségek programját állapítják meg: s arról van szó, hogy ne csak a Besztercze-Naszód vármegyével szomszédos Szolnok-Doboka, Kolozs, Maros-Torda, Csikmegyék, de minden erdélyrészi megye küldöttséget meneszsen a királynapokra. Beszterczen már az új főispán, Betlen Pál gróf kinevezése óta folytak a készülődések. A nagy napok szeptember 5-étől 15-ig fognak tartani, a fogadások pedig a legnagyobb valószínűség szerint szeptember 13, és 14-én lesznek.

A kuriai bíraskodás és a függetlenségi párt. A kuriának képviselőválasztási ügyekben való bíraskodására vonatkozó törvényjavaslat előzetes bizottságia tárgyalására kiküldendő 30-tagu bizottságba a függetlenségi és 48-as párt legközelebb tartandó értekezletén fogja kijelölni a kebeléből megválasztandó tagokat.

A magyar konzervatívok vezére. Károlyi Gábor, gróf, a függetlenségi pártnak e tevékeny tagja, kire még a rossz akarat sem foghatja rá, hogy konzervatív, most nevével együtt Ausseeben időzik. Egy bécsi lap személyi hírei közt ez alkalomból a »magyar konzervatívok ösmert vezére« czimmet tisztelte meg a nemes grófot.

KÜLFÖLD.

Lengyel összeesküvők Szófiában. A bolgár fővárosból az jelentik, hogy e hó 20-án este letartóztatott ott két galicziai lengyel embert, a kire az a gyanu, hogy részesei egy összeesküvésnek. Nevök Lubojevszky és Markovszka. Lubojevszky a bukaresti Telegrafus és a Bukarester Lloyd levelezője, különben pedig mind a ketten mérnökök. Hogy minő természetű az az összeesküvés, melybe a két lengyel bele van keveredve, arról az eddigi jelentések nem szólnak.

Olaszországban miniszterválság van készülöben ama kérdés miatt, mely a Crispi-kabinet bukásának egyik oka volt. Az Italia Militare, mely ellenzi azt, hogy a hadügyi és tengerészeti költségvetésben további megtakarításokat tegyenek, mert ez csak az ország haderejének gyöngítését vonná maga után, megerősíti azt a hirt, hogy a kabinetben vélemény-eltérés uralkodik az iránt, hogy az államháztartásban mikép álltassék helyre az egyensúly, a mihez még 30 millió szükséges és megjegyzi, hogy erős áramlat van a kabinetben, mely azt tartja, hogy néhány adó emelése nélkül a czél nem lesz elérhető. Az idézett lap felhívja a kormányt, hogy kövesse a Sella példáját. Ha az utóbbi nézet kerekednék felül, Colombo pénzügyminiszter vissza fog lépni.

A hármas szövetség. Sándor király pétervári utazása is bizonyítéka a hármas-szövetség szükségességének, ha ugyan ily bizonyítéka egyáltalában szükség volt még. Hiábavaló dolog azt állítani, hogy Oroszországnak nincsenek tervei az európai béke ellen, a míg a Balkán-félszigeten offenzív politikát folytat, melynek a fiatal szerb király látogatása nemcsak szimpptomája, hanem próbája. Ezenkívül ama tervek végrehajtása pedig összeférhetetlen Ausztria-Magyarország biztonságával, sőt fennállásával, tehát a hármas-szövetség is.

Ujdonságok.

*** Felhívás a debreczeni ifjúsághoz.** Az 1849. augusztus 2-ikán itt vívott és küzdött magyar sereg alig rugott hat ezer főre, az orosz 80 ezer főnyi serege ellen; e felejtethetlen nap emlékére jertek, tüzzünk kosszorot az elesettek sírjára, adjuk meg a kegyelet adóját a névtelen hősöknek, az elvérzett dícső bajtársak hamvainak. A magyar népnek ősi erényei közé tartozik a multját tisztelni, már Rákóczi Ferencz is így emlékszik meg a magyarról: »a kik a magyarral ősi természetét megtagadtatni akarják, komolyan meg kellene gondolniok, hogy multját megtagadott néptől nincs mit várjon a jövő.« Szinte V-ik Károly atyai tanácsa Fülöp fiához: Fiam, óhajtom, hogy a hízélgök szavai lelkeidet el ne csábítsák. Szeretheti-e fejedelmét, ki saját hazája ellen áruul, bármely lángoktól látszik is melle hevülni, egyik kezében tömjént tart, a másikban gyilkot, ha te valaha hitszegő tanácsaikra hallgatnál, azonnal fognád tapasztalni, hogy a szabadság-védőkre mindig talál, s azon polgár, ki szabadságért harcol, sem tüzet, sem vasat nem retteg, fel tud lázítani egész tábor s halál diadal, a honszeretet erőt ad neki minden hurcaiban, s erényei, érzése rózsákat nevel minden lépten, a zsarnoki hóhér-bárd kötelességeitől nem mozditja el, szegezzenek bár ezer lándzsát mellére, ő harcolni fog polgártársaiért, akármilyen balszerencse fenyegetse s tátojon bár a nyílt pokol ellene, derék polgártársai tiszteletében és saját lelkiismeretében fog vigasztalást találni. Jertek tehát, tiszteljétek a multat, mert a mult a jövő tükre, a jövő pedig a tiétek, mi már a mult vagyunk, az az ország lehet boldog, a melyeknek lelkesült és hű fiai vannak. Éljen a haza!

Sebess György

az 1848/49-iki honvédek ideigl. elnöke.

*** Ugron-Uzelác.** Fiuméből táviratilag jelentik, hogy Ivannossich ezredes, a 79-ik ezred parancsnoka, kilépett a Casino patriotico-ból. — A fiumei rendőrkapitány teljesen föntartja ama nyilatkozatát, mely az Ugron interpellációjára okot szolgáltatott és kijelentette, hogy az teljesen megfelel a valóságnak.

*** Baross miniszter Nagyváradon.** A nagyváradi iparkiallításra meghívják Baross Gábor kereskedelemügyi minisztert is, a ki megígérte már előre, hogy elmegy megtekinteni. Fogadására már most készülnek. A kiállításra az ország minden részéből jelentkeztek iparosok és az ünnepek is fényesek lesznek.

*** Az 1848—49-iki szabadságharczi emlékek kiállításának rendezői a fővárosi vigadó termeiben nagyban készülnek ez érdekes kiállításnak augusztus elején leendő megnyitására. A rendezőség szivesen fogad el bármely festett vagy nyomtatott képet, a mely szabadságharczunkra vonatkozik, — legyenek ezek bár későbbben készültek is. Továbbá plakátokat, fegyvereket, de különösen honvéd öltözeteket. A rendezőség jutalom-képeket küld még azoknak is, akik csupán a czimeit küldik be valamely érdekes ereklyét, fegyvert, öltözet felszerelést stb. bíró olyan egyéneknek, kik emléktárgyaikat a rendezőség fölkérésére a kiállítás tartamára átengedik. Minden levél vagy küldemény az 1848—49-iki szabadságharczi emlékek rendezőinek Hentaller Lajos orsz. gy. képviselő és Farnak Béla uraknak Budapestre a fővárosi Vigadóba czimezendő.**

*** Keleti kereskedelmi tanfolyam.** Magyarország keleti kereskedelmére nézve, rendkívüli fontossággal bír az az intézmény, melyet »kereskedelmi tanfolyam« czim alatt a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a közoktatásügyi miniszter ural egyetértőleg legutóbb létesített. Czélja ezen intézménynek: a kereskedelmi pályára készülő egyéneknek alkalmat adni arra, hogy a kelet főbb nyelveivel, továbbá kereskedelmi, néprajzi és egyéb viszonyaival megismerkedjenek. A tan-

folyam két évre terjed s tartama egybeesik a rendes iskola évvel. A hallgatók 1. rendesek: kik magukat az előirt tantárgyak hallgatására és a kollokvínusokban való részvételre kötelezik. 2. rendkívüliek: kik csak egyes tantárgyakat kívánják hallgatni. Rendes hallgatóknak csak azok vétetnek fel, kik valamely kereskedelmi akadémián vagy középiskolán zárvizsgálatot tettek, vagy az általános középiskola végzése után az egyévi szaktanfolyamot végezték és minden tárgyból legalább elégséges osztályzatot nyertek. — Továbbá: a kik a kereskedelmi pályán vannak elfoglalva a 18 éves kort elérték és telvételi vizsgálat után tanúságot tesznek arról, hogy a kereskedelmi szaktárgyakban legalább azzal a jártassággal bírnak, mint azok, a kik a kereskedelmi középiskolai zárvizsgálatot elégséges eredménnyel tették le. Rendkívüli hallgatóknak felvétetik mindenki, a ki a kereskedelmi szakmában van elfoglalva és az általa választandó tárgyak megértéséhez kellő előképességgel bír. — Kik a tanfolyamot jeles eredménnyel végezték, azok a kereskedelmi muzeum kiállításánál a jövőben betöltendő állomásokra való alkalmazásnál és az általa alapított kereskedelmi utazási ösztöndíjak adományozásánál is lehetőleg figyelembe fognak részesíteni. A tanfolyam rendes hallgatói előleges érvényes részletekben 40 frt évitandíjat fizetnek. Jeles előmeneteli szegény hallgatók a tandíj fizetése alól egészen, vagy részben felmenthetők. Mindazok, kik a tanfolyamba felvétetni óhajtanak, a megfelelő iskolai bizonyítványokkal fészterelt s a tanfolyam felügyelő bizottságához címzett kérvényeiket a budapesti kereskedelmi akadémia igazgatóságához f. é. augusztus hó 1-ig küldjék be. Mire a törekvő, fiatal kereskedők figyelme ezennel felhivatik Debreczen 1891j. július 23. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Képviselők pisztolypárbaja.** Szeesdy Kálmán és Pázmándy Dénes országgyűlési képviselők közt ma pisztolypárbaj volt, a melylyel egy régen tartó állér nyert elintéztést. A párbaj oka hírlapi czikk volt.

* **Pénztárvizsgálat a városházán.** A házi pénztár vizsgálatát ma d. e. kezdte meg a pénztárvizsgáló bizottság, mely a városi főjegyzőből, tiszti ügyészből, főszámvevőből és Hajdu Ignác városi bizottsági tagból áll. A házi pénztár után e bizottság az alapítványi és az adópénztárakat vizsgálja meg.

* **Megölte a pálinka.** Kovács Jankó a debreczeni csavargók egyik legérdekesebb típusa és szeniora halt meg tegnap a csavargók betegségekben. Tele itta magát pálinkával, mely a csicsogó mellett megölte őt. Holttestét szállították a közkórházba.

* **Az uszoda,** mely a Szikszai-fürdő fedett helyiségében van, nagy látogatottságnak örvend úgy a női, mint a férfi nem részéről. Ma már igen sokan tanulnak uszni Debreczenben s a mostani kitűnő uszómesternek, Végh Lajosnak tanítványai már meghaladják a százat, kik rövid idő alatt pompásan usznak. Mint halljuk Végh uszómester egy uszó-ünnepélyt fog rendezni, mely versenyekkel lesz egybekötve. A vízben egy négyest is fog rendezni a kitűnő uszómester.

* **Egy amerikai szerkesztőség.** Többször említették már a tudósítások, hogy „New-York World” szerkesztősége és nyomdája milyen roppant épületet foglalt el. Most még a következőket közlik róla: Az épület 26 emeletes s a mai kor óriás-épületei között mindenestre a legnagyobb. A roppant épület tetején kupola emelkedik lámpásokkal. A dombszerű kupola eszterhélya 92.7 méter magas az utca felületétől számítva. A nyomdahelyiségek a földszintén vannak, de azért a szedés, stereotipálás több emeleten is történik. Az óriási épülethez kovácsolt vasoszlopokat használtak, melyeket ha egymás végibe rakták volna, 3 kilométer tennének. Összesen mintegy 2300 torna vasut és aczelt használtak föl az épülethez; a beépített téglák köbtartalma elégséges volna 250 közönséges lakóháznak.

* **Esernyő alatt.** Ma ismét megeredt az áldás, melyet azonban már egy kissé sokálnak a mezei gazdák. Egész délelőtt kisebb-nagyobb megszakitásokkal esett az eső s valószínűleg a beborult eg egész nap fogja önteni.

* **Bőrszállítás a csendőrség részére.** A m. kir. csendőrség 1891. évi háti-börönd szükséglete, — továbbá az 1892. és 1893. évi csizma-anyag kellekek szükségletének biztosítása ügyében 1891. évi augusztus hó 28-án, írásbeli zárt ajánlatok útján, a m. kir. III-ik számú csendőrküldési parancsnokságnál (Budapesten) tárgyalás fog tartatni. A szállítási föltételek füzeté az alulirt kamaránál a hivatalos órák alatt, a tárgyalás napjáig megtekinthető. Debreczen, 1891. július 23. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Köszönet nyilvánítás.** Nt. Dicsőfi József helybeli ref. lelkész ur folyó július hó 19-éről keelve hozzám intézett átirata kapcsában az új templomban felállítandó orgona javára 67 frt 80 krt küldött kezembe, mely összeget én a hasonrendeltesű, már begyűlt pénzhez csatolva és további intézkedések gyűmölcsötés végett az egyházi pénztári hivatalba beutaltam. A fentjelzett 67 forint 80 kr. összegnek alkatrészei: 1. Máté Mihályné köteles u. 2764. adott 2 frtot. 2. Szücs Jánosné köteles u. 2834. adott 2 frtot. 3. Nagy Józsefné varga u. 2445. adott 2 frtot. 4. Nt. Dicsőfi József ur predicatori hivatalába beköszönő s nyomtatásban megjelent művének eladási árából bevett jövedelem 61 frt 80 kr., összesen 67 frt 80 kr. E fölül én az egyházi közgyűlésnek jelentést tenni el nem mulasztandom, addig is a jöszívű adakozóknak egyházunk nevében hírlap ujan hálás köszönetemet ezennel kijelentem. Ezuttal alkalmat veszek magamnak két irányban fejezni ki elmékedésemet. Az első az adakozó nőkre vonatkozik. Urunk Jézus Krisztus földön jártában valahányszor Jeruzsálemben megfordult, mindig ellátogatott a templomba. Ottan egy izben megjelenén, huzamosabb ideig megállapodott a templom tornácában, s az alamizsna szedés végett gyűjtő ládak mellett elhelyezkedett, figyelmesen nézte a perselyhez adakozás végett járulók miveletét és viselkedését; nézte, minő egykedvűleg keresik elő zsebeikből a vagyonosabbak a különböző értékű pénzdarabokat s teszik a perselybe, némelyik talentumot, másik drachmát, harmadik siclust stb. Járult a perselyhez egy szerény öltözött, szegény özvegyasszony is és egész odaadó ájtatossággal nyújtotta két fillérét a ládába. Látvá ezt Jézus, a körüllevő tanítványinak ekként szólott: bizony bizony mondom nektek, a mit ezen szegény asszonyember cselekszik, isten előtt ép oly kedves — ha nem kedvesebb — mint a vagyonosok adománya, mert ezek bőségökből juttatnak az ur oltárára egyrészt, míg ama szegény asszony szájától vonja meg az izletes falatot, csakhogy adakozhasson. Fent nevezett 3 adakozónéknak is mindegyikére ráillik a költőnek eme verse: »Más kicsit ad sokból, ég ő sokat adni kekevéssből.« Köszönlök közüli kiszivargó kristály-cseppek képezik a forrasokat, ezekből alakulnak előbb a patakok, végre folyamok, míg több folyam összeomlásából származik a tenger, így mennél gyakoribbak és sűrűbbek a kised adományok, azok annál hamarabb válnak hatalmas tényezővé a szándékba vett vállalat létesítésének. Elmékedésem második része nt. Dicsőfi József ur saját maga részéről küldött adományára vonatkozik. Valamint a jó pásztor gyönyörű szép mezőn élteti és szép kies forrás vizre legelgeti juhait, úgy a megnevezett lelkész ur is több lelkesztársaival egyetemben a zoltárió szavai szerint lelkünket megnyugtatta az ur szent nevében és vezérel minket annak igaz ösvényében. Ezzel azonban szó alatti lelkész ur nem elégedvén meg, elméje termékének anyagi hasznát is szent célra ajánlja fel, példájával kívánván tanusítani e hívek előtt, hogy miből áll az ur házának voltaképeni szerete. Már pedig igazak a költő im e szavai: »Példaadás vonzóbb erejű, mint száz utasítás.« Debreczen, 1891. július 22. Szücs István, ref. egyházi főgondnok.

* **Thea-estély.** Holnap este az »Erzsébet«-kávéházban thea-estély tartatik.

* **Apróság.** A házastársak engedékenysége. A házastársak csak úgy férhetnek meg egymással — mondá egy tapasztalt férj — ha egymásnak kölcsönösen engedményeket tesznek.

»En soha sem vagyok éhes esti 7 óra előtt. De mivel feleségem hozza van szokva, hogy d. u. 5 ó. ebédeljen, megegyeztünk abban, hogy esti 6 ó. ebédelünk és így mind a ketten, egyformán kellemetlenül érezzük magunkat az ebédnél.«

* **Pinczéz-számla.** Egy nyaralóbéli vendégfogadás: (számlát állit össze a főpinczérrrel) »Nem vettem észre, hogy a hetes számú vendég minden reggel megnézte a szélkakast?«

Főpinczér: »De igen, minden reggel.«
Vendéglős: »Számítson fel a szélkakas használatáért 3 frtot.«

* **Socii malorum.** »Nézd csak, ott jön X. ur, a ki a napokban házasodott meg.«

»Nem értem, hogy vehetett el olyan lányt, a kinek még hat leánytesvére van.«

»Sőt ellenkezőleg, nagyon érthető, legalább hat sógortársával osztokodik egy anyóson.«

* **Modern öreg.** »Az öregség tekintélye — mondá egy aggyastán — csupán abból ered, hogy az öreg hosszabb ideig volt ostoba, mint azok, akiknek tanácsokat szokott adni.«

* **A kölcsönös-segélyező-egylet** igazgatósága az egylet tagjaival tudatja, hogy a törvény által megszabott vasárnap szünetet következtében a vasárnap délelőtt tartott befizetések ezentul megszünnnek. A tagok kéretnek, hogy befizetéseiket szerdán és csütörtökön délután 3—5 óráig eszközöljék.

* **Kinai udvariasság.** E czim alatt multkor közölt szemelvényünkhöz még a következő válogott virágokat fűzzük. Ha a kinai idősebb emberhez beszél, akkor ő maga mindig »a te ostoba öcséd« s viszont, ha fiatalabbal áll szóba, akkor ő »a te ostoba bátyád«, vagy a »vén penész.« Rokonaival szemben nem egyéb az udvarias kinai, mint »a rokonság farka.« Ha a maga házáról beszél, ezt a jól nevelt kinai »düledező vadzok«-nak hívja, feleségéről pedig e kedveskedő epiteton kisérteben szól: »a buta tüske.« Ha véleményt nyilvánít, ez mindig »az és ostoba véleményem«, »az én vakmerő nézetem.« A fia »levéltetű.« A császár »miriád esztendők felsége«; másnak az atyja »ő tiszteletreméltó nagy szakáll«; másnak az anyja »jóságos szelidség«, »hosszuélet csarnoka«, másnak a leánya »ezer darab arany.« E szemelvények után álljon itt egy rövidke párbeszéd két egyenrangú kinai közt: »Hogy van híres és dicsőséges barátom és földim?« — »En, megvetésreméltó gazember, meglehetősen vagyok.« — »Merre van az ön drága palotája?« — »Az én kutyaolom Shanghaiban van a kitűnő mellett.« — »Szamuse már becses családja?« — »Még csak öt nyomorult torzszülöttem van.« — »Hogy van az ön fiatal, szeretetreméltó neje?« — »A vén banya majd szétreped az egészségtől.«

* **Kedélyes esték.** Péter Pál csapó-utcai »Csokonai« című vendéglőjében, mely a fiatalág gyülekező helye, ma és minden nap kedélyes estély lesz, melyen kitűnő ételek s pompás fehér és veres borok kaphatók.

Piros ajakkal.

(Cattulle Mendés.)

Pompás, mályvaszínű és kék selyem plüssel és csipkével kaczeron feldiszitett boudoirjában, és halvány rozszaszinnel behozott ágyában vertőcsében fektűdt. A kés egész fogantyujáig mellébe volt mártva. A halállal, a rut kaszással küzdött.

Ki volt a gyilkos? Ki oltotta el ezt az életet, mely üde, ifju és szép volt?

— Ki lehetett oly tigriszivű, hogy selyem aranyhullámu haja, parányi szája és gyönyörű nyaka láttára, mely fehér volt, mint a hó és friss mint a lilium, nem inkább önkeblébe döfte gyilkos vasát?

Senki más nem merte volna e csoda szépség asszonyt megölni, ha nem önmaga. Öngyilkos lett.

Elárulva, elhagyva megutálta az életét és eldobta magától. Haraggal szívében, minden reszketés nélkül volt bátorsága e gyöngéd, finom teremtménynek a tört szívébe döfni.

Szerelmem nélkül nem volt kedve a földön maradni.

Most halott volt. Vagy legalább annak látszott, mert homloka és ajaka fakószint öltött.

Hirtelen azonban öntudatra ébredt. — Élt, lélezett. — A vas nem elég mély hatolt szívébe? Ugy van. Márványkeble még emelkedett. Oh, meghalni nem tudni, ez borzasztó!

De ő nyugodt, mert érzi, hogy a sebe halálos. — Fel akar emelkedni. Hanem ez a pillanat életküzdelmének utolsó pillanata lesz.

Ezt érezte, tudja jól. És mégis erőlködött Párnáiról csak fejét akarta felemelni.

Egy pillantást akart vetni a velencei tükörüvegbe, mely agyával szemközt állott.

Milyen esunya az ember abban a perczen, midőn a lélek kiredülni törekszik! De a legesunyába a fakó, halvány ajak.

Gondolataiba mélyed. — Arra gondol, hogy midőn az emberek szentélyébe lépnek, őt — ki a hangversenyek, tánczestélyek legbálysabb jelensége volt, rutnak fogják találni.

Oh, ez gondolatnak is iszonyu! Egy mély, fájó sóhaj tör elő kebléből, de vigasztalja magát azzal, hogy a kinnak nemsokára vége szakadt, mert meghal.

De nem, nem és ezezszer nem. Nem akarja, hogy rutnak lássák az emberek.

Remegő ujjait vérző keblébe mártja és vérevel pirosra festi ajkát. Azután felemelkedik. — A tükörbe mosolyog és örvendvel látja, hogy elérte célját. — Minden kiáltás nélkül párnáira esik. — Halott, de piros ajakkal.

TÖRVÉNYSZÉK.

Debreczen, július 25.
Vérengző férj.

Erdekes végtárgyalást tartott tegnap d. u. a kir. törvényszék. Nagy Lajos püspökladányi kovácslegény kést döfött áldott állapotban levő felesége oldalába, aztán magát akarta kivégezni. A törvényszék következőleg alakult meg: elnök: Konrád, szavazó bírák: Ujhelyi és dr. Vass Antal, kir. ügyész: Dicsőffy Sándor, védő: dr. Hartstein Lajos.

A tényállást a tanuvallomásokból következőleg lehetett megállapítani: Nagy Lajos haza kerülve a katonaságból, hol 100 frtot gyűjtött, felvette 83 frtból álló anyai örökségét s megkérte Hajdu Mihály kovácsmester, leányát Zsófiát. Odaadták neki a leányt szó nélkül s megtartották a lakodalmat. A 180 frtot azonban hamarosan felemészttette a lakodalmi meg a háztartási költség. Nagyobb baj volt ennél az, hogy az asszony harmad napra az esküvő után már kimutatta ellenszenvét a férje iránt, kit a család is kétségbeejtett. Nem is volt békeség a háznál, az anyós is szította a tüzet. Végre külön mentek lakni a házasságok. A férj azonban nem tűrhette ezt az állapotot s ez évi április 13-án oda ment a feleségéhez, hogy a paphoz menjen vele. Ismét az anyós lépett közbe s midőn a férj nem kapott kielégítő választ, oda ugrott a feleségéhez, megragadta a nyakát és kését baloldalába szurta, aztán magát próbálgatta szurkálni, de nem sikerült az öngyilkosság. A gyilkosság sem, mert az asszony egy hónap mulva felgyógyult.

Vádolt nem tagadott, különben a tanuk mind szépen vallottak. Csapó Sándornéból az igaz, hogy eleinte alig lehetett a szót ki vajúni, de aztán úgy bele melegedett, hogy olyan lármát csapott a törvényszék előtt a nyelvvel, mintha otthon lett volna. Ne kiabáljon — inté őt az elnök. Igen ám, még én ilyen helyen soha se voltam, pergette az asszony.

A bizonyítási eljárás után, közvádoló fejtette, hogy vádolt szándékát megfontolva követte el. Dr. Hartstein Lajos, védő szép előadással, alapos védbeszédet tartott. Csak pillanatra látszik előttünk különösnek — mondá — hogy valaki kést ragad a felesége

ellen azért, mert gyűlöli. A modern ember vágyai, elvei számtalanok. Foglalkozása és intelligenciájánál fogva soha sincs egyetlen érzés, gondolat vagy eszme exclusiv uralma alatt. A forrás melyből teste és lelke táplálkozik, számlálhatatlan; élete annyi részre oszlik, hogy lelket alig érheti a törvénybe ütköző válság; neki háztűzhelye, egy végtelen kör, mert ő saját egyéni lelkében az egyetemes életet éli át és így a türelmes lény, melynek neve: modern férj. Őh korunk gondoskodott róla, hogy a 19-ik századbeli férj ne érezze elhagyatottnak magát, el ne csüggedjen, hogy késhez ne nyuljon, mert megnyitotta számára a színházak, kaszinók, klubok, bőrzék menedékét. A modern embernek, a férjnek nem legelső szükséglete a szeretés. Ámde mi más a szegény napszámos élete. Ez nagyon egyszerű és csak két részből áll: kora reggeltől napestig a betevő falatért törődik, hogy hitvesének, kisedének kenyere legyen s ezzel telik be lényének az egyik és a családhoz való szeretet és odaadásban a másik fele. Ha ez utóbbiban megcsalódik, nincs menekvés számára, fel van dülva a lelke teljesen a keserű csalódástól. Ő csalódott s e csalódáshoz képest a nélkülözés, a testi nyomor és a fenyegető börtön a semmiségbe vesző parány. Védő aztán kimutatja, hogy praemeditáció nem volt jelen ez esetben. Az elhatározás és végrehajtás közötti időtartamot felettes bíróságaink praxisa majdnem egyöntetűleg nem tekintik oly mérvnek, mely a szándékos emberölést gyilkosságra minősítené. Mely számalomra méltó a bűnös, ha átokká lett rá nézve, a miből a ronlatlan férfi szív áldást remél a házasságban, s szeretet helyett gyűlöletet és vad közönyt aratott.

A bíróság 3 évi fegyházra ítélte vádoltat, enyhítő körülményül róva fel neki a praemeditáció hiányát. Ügyész a vád a minősítése ellen és a büntetés súlyosbitása végett felebbezett. Vádolt is felebbezett.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. Julius 24-én. Buza öszre 9.39 pénz, 9.41 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 5.56 pénz, 5.58 áru. Zab öszre 5.41 pénz, 5.43 áru. — Káposztarepce aug.—sept. 15.45 pénz, 15.50 áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
Julius 22.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgron felüli sulyban) —, — 43.— 2) Öreg közép (páronként 300—400 klgron sulyban) —, — 3) Fialtal nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 44.50—45.— 4) Fialtal közép (páronként 251—320 klgr. sulyban) 46.—47.— 5) Fialtal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 48.—50.— II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 42.—43.— 7) Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 45.—46.— 8) Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 47.—49.— III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban, 46.50—47.— 10) Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 47.—47.50 11) Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 48.—48.50 — Sertés létszám: július 20 napján volt készlet 143,887 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízaltni való sertés —, —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtattott 1216 drb

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

MAJOLIKA és PORCELLÁN

cserépkályhának

a legszebb kivitelben és elismert **kitünő fűtőképességgel, a Szilács mellett, halászi első magyar agyag-árú gyárból, előnyös árak mellett** ajánl

SESZTINA LAJOS
Debreczenben.

310.

10—6.

JÉGHIDEG VÍZ

a „Margit“ fürdőben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy fürdőintézetemet a legújabb vívmányú **hidegvíz szivattyúval** szereltem fel és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy

zuhany-termemet

jéghidegségű zuhanyokkal és a hidegvíz Bazint is jéghidegvízzel láthatom el.

Gőzfürdő-jegy a pénztárnál 60 kr.

Helyi vonaton váltva, jövet-menet jeggyel . . . 65 kr.

Zuhany-jegy a pénztárnál. 30 kr.

Helyi vonaton váltva, jövet-menet jeggyel . . . 44 kr.

A nagyérdemű közönség tömeges látogatását kéri

287 —8

tisztelettel

a tulajdonos

Uj ipartelep!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Riesz Károly kocsigyártó

ezég alatt Debreczenben, N.-Hatvan-
utca 1547. sz. a., önálló kocsigyártó tele-
pet nyitottam.

Tapasztalatomat iparom terén az **izléses
kiállítás, munkatartósság** s e mellett
a lehető **legolcsóbb árak** szabásával egye-
síteni főtörékvésem.

Ipartelepemen **kész kocsik** is raktáron
vannak.

JAVÍTÁSOKAT pontosan s legjutányosabb árak
mellett eszközölök.

Midőn kijelentem, hogy tisztességes tö-
rékvésem illő jutalmát a nagyérdemű közön-
ség remélt kellő pártfogásában fogom találni,
kérem, miszerint **czégemet pontosan
megjegyezni** sziveskedjék.

Tisztelettel

Riesz Károly

kocsigyártó.

354 3-2

Tartósságért felelősséget vállalok.

Igen jutányos árban és tisz-
tességesen lehet

temetkezni

bármely osztályu családnak a
debreczeni asztalos-egylet temet-
kezési intézetében

Kenyérpiaçz-tér Tisza-ház

Kovács Mihály fűszerkereske-
dése szomszédságában.

299. 10-10.

SOHA TÖBBÉ ELŐ NEM FORDUL
e ritka

ALKALMI-ELADÁS!

— Majdnem ingyen. —

Csak! 2 frt 60 kr. Csak!

egy kitünő zsebóra

igen elegáns lánczcal!

Miután az összes külföldi fiók-üzletem
feloszlik, kénytelen vagyok a készletben levő
óriási raktáramat elárúsítani, úgy, hogy mátol
fezdve

egy igen finom, jól járó órát

urak hölgyek vagy fiuk számára **2 frt 60 kr**
potom áron adok el, ingyen mellékelve hozzá
egy igen divatos lánczot. — A megrendelések
azonnal és pontosan eszközöltetnek utánvét
mellett.

ELSŐ és LEGNAGYOBB ÓRARAKTÁR

(CARL POLLÁK)

Bécs, Novoragasse 43. sz.

Felséges ünnepi ajándék!

263.

10-10

Haszonbérbe kiadó.

A **h.-hadházi** most tagosított ha-
tár **legjobb** részén, H.-Dorog alatt, egy
200 cath. holdas, kitünő minőségű tag-
birtok, esetleg **dohány termelési** en-
gedélylyel, egészen új gazdasági épüle-
tekkel, f. é. őszől kezdve **haszonbérbe
kiadó.** — Értekezhetni iránta **Szinay
Gyulánál** (Debreczen, kis-csapó-utca
383.), vagy **Veszprémy Istvánnál**
H.-Hadházon. 324 5

Haszonbérbe adás.

A néhai **Marialaky Imre** örökösei
tulajdonát képező majorsági föld a rajta levő
gazdasági épületekkel együtt, a folyó évi októ-
ber 1-től számított három évre haszonbérbe
kiadó lévén, a haszonbérleti szándékozók fel-
hívhatnak, hogy folyó 1891. évi augusztus 1-ső
napján délelőtt 10 órakor a városi árvaszék
hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános
árverésen jelentkezzenek. Bővebb felvilágosi-
tással addig is szolgál

Takács Ferencz
gyám.

1-1.

JÓ IVÓVIZ.

Seidl Gyula Verseczen

szpecialista kutfurásokban.

Ajánlkozik úgy egyes háztulajdonosoknak, mint községeknek és iparvállalatoknak

egészséges, jó ivóvizü kutak furására

igen jutányos áron, az ő szabadalmazott gyorsfuró készülékeivel.

Eddigi furások Debreczenben: Weisz Sándor-féle ház piacz-utca, Tisza-féle ház piacz-
utca, Biederman E.-féle ház piacz-utca, Áron Manó-féle ház Széchenyi-utca, Bekényi Péter-
féle ház Péterfia-utca, Joó István-féle ház Péterfia-utca, Rochlitz Arthur-féle ház Burgondia-
utca, Weisz Lévy-féle ház kis-várad-utca, Kornis Ferencz-féle ház kis-várad-utca, Szikszay
Lajos (építész) nagy-várad-utca, Weisz I. Lajos-féle ház nagy-uj-utca, Donogán István-féle ház
szent-anna-utca, Weinberger Lajos-féle ház nagy-uj-utca, Fehér Herman-féle ház nagy-uj-utca,
Reviczky József-féle ház szent-anna-utca stb. stb.

Bővebb felvilágosítással szolgál és megrendeléseket elfogad

Weisz Mózes és Fia czég,

mint Seidl Gyula megbízottja

Debreczenben, kis-varad-utca 2092. sz

347. 3-2.

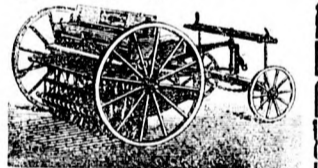
Clayton és Shuttleworth-féle eredeti új

„HOLLINGSWORTH“ gyűjtőgépek

amerikai Hickory-diófából, továbbá saját gyárt-
mányu új

„HOLLINGSWORTH“ gyűjtőgépek

kőris-fából és o'ajban edzett aczélfogakkal; ere-
deti Clayton és Shuttleworth-féle

Baker rosták

űszögtisztítóval vagy a nélkül, vasrámás **fonott** szitákkal.

Konkolyozók (Trieur)

Gépszükségletek: oliva-gépolaj, gépszijak, gumi-
lemez, aczéldobsinek, locomobil-csövek, csőprések,
vizállás-üvegek, manometerek, tisztító-csepü, olasz-
kender, gépészeti szerszámok stb. stb. a legjutá-
nyosabban beszerezhetők

BAUER és TÁRSA

gazdasági géposarnokában

DEBRECZENBEN.

Gyár és iroda: N.-Péterfia 871. sz. (telefon összeköttetés).

Raktár: N.-Péterfia 853. sz. (helyi vasut megálló.)

Ujjonnan berendezett **gazdasági gépgyára** mindennemű gépek és szit-
vattyuk javítását, kazánkovács- és vasesztergályos munkát szakszerűen, gyorsan
és jutányosan teljesít.

314. 6-6.

Clayton és Shuttleworth bizományraktára.

Eladó nyaraló.

A város közvetlen közelében egy szép és a mellett **jövedelmes nyaraló**

eladó. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 339 —2

Leszállított árak!

Július 1-től kezdve az idény előhaladtával divato női ruhaszövetek,

MOSÓ VOILE-ok,

Valódi francia batist,

Zephirek és atlas szatinok

rendkívül leszállított áron kaphatók: 16

Szabó Lajos fiai cégénél
DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Minden hölgynek, ki szép, és az akar maradni!
Minden hölgynek, ki nem szép, de az akar lenni!

Miután a mindenfelől mint ártalmatlan és igen hatásosnak ismert és kedvelt

Dr. Spitzer-fele szépségkészítmények

a „Salvator“ gyógyszerárban Nasicban, Eszék mellett, annak special-laboratóriumában a szépség-ápolására — készítettnek, de sokfelé azokat utánozni vagy megtámadni kívánják: bátorodik a „Salvator“-gyógyszerár Nasicban. Eszék mellett, a t. hölgyvilágot figyelmeztetni, hogy

dr. Spitzer arczkenőcse — — — — — á 35 kr.
dr. Spitzer mosdóvize — — — — — á 40 kr.
dr. Spitzer valódi Salvator-szappanja á 50 kr.
dr. Spitzer lyoni rizslisztje — — — — — á 50 és 80 kr.
ólom és higany nélkül, ujonnan főlaltalt eljárás szerint készítve — csak akkor szüntetnek meg minden szőpiőt, pörsenést, bőratkat, bőrfoltot, ha a teljes céget: Salvator-gyógyszerár Nasicban, Eszék mellett — világosan mutatják.
— Felvilágosítások a haj, bőr, kezek stb. minden szépséghibájáról, és érdekes röpirat: „Toilette-titkok“, ingyen és bérmentve. Ismét-eladónak különösen nagyengedmény. 1 frton alól semmi sem küldhető. 3 frton felül bérmentve. Csomagolás ingyen. Küldeményünk tartalma kívülről föl nem ismerhető. 21—10 Kapható Debreczen: Tóth Béla Mihailovich István, Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerész uraknál.
Ér-Mihályfalván: Mátray István gyógyszerész urnál. 107. 17—16.

Benzolinar a legjobb peccsőtisztító-szer.

Benzolinar törv. védve, valóban kitűnő szer a kényes szövet vagy színen ejtett foltok ellen; drága bársony, selyem, posztó mosáshoz s egyenruhákön hajtókát, arany elafántcsont stb. kitisztításához.

Benzolinar nélkülözhetlen minden háznál.

Benzolinar kapható minden fűszerkereskedésben, darabja 60 kr.

Chem. Fabrik Wilh. Roloff Leipzig.

Főképviseletje Osztrák-Magyarországban:

LEOPOLD & FRANZ REINER

346 15—3

gyógy-fűszerüzlete, Budapest, király-utca 41. szám.

!!!MÉG CSAK RÖVID IDEIG!!!

Az egyesült magyarhoni üveg-gyárak

ELŐBB

Kuhinka István K. és Fia

uj-antalyölgyi üveggyár részvénytársaság
debreczeni raktárát (Piacz. 1903. Weisz Sándor-ház, a megyeházzal szemben) feloszlattván,
a raktár helyiségben található

összes üveg- és porcellán-árúk

IGEN OLCÓSÓ

leszállított árak mellett

kiárúsítatnak.

329 6

AZ »EPERJESI NÉPBANK« KÁLYHAGYÁRA

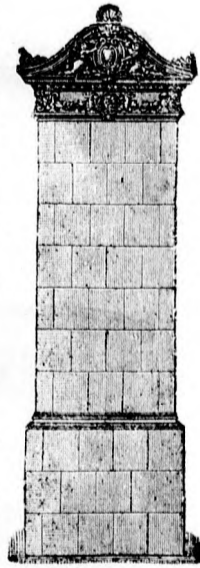
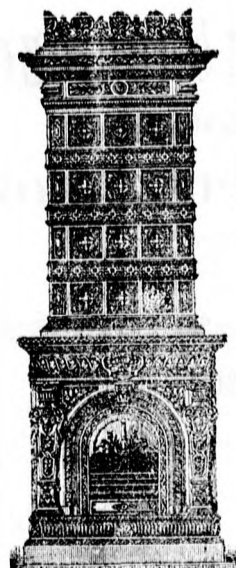
kályháinak szépségével és kitűnő minőségével nemcsak a nagyérdemű vevő közönség tetszését és meglegedését megnyerni szerencsés volt, hanem a kereskedelmi Miniszter ur **Ö** Excelenciája is, a birtokunkban lévő kegyes leiratának tanúsága szerint, kályhagyárunk létesítéséről örömmel vett tudomást és azt gyártmányai alapján, a maga nemében első rangu vállalatnak minősítette.

Miért is igen jó minőségű és izlésteljes kivitelű

finom cserépkályháknak

nagy választékát és készletét, a t. cz. közönségnek megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetők Debreczenben

Kovács Gyula vaskereskedő urnál

vagy Eperjesen a tulajdonos

271. 10—5.

EPERJESI NÉPBANKNÁL.

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD

Kistemplom-bazár.

Franczia batist

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházásitási kelengye

teljes kiállítással.

Vászon, kész fehérenemű, divat-rövidáru butor-szövet, szőnyeg, függöny, ágy és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár gyári áron.

Pike, trico, plüs

NYÁRI PAPANOK

328 és mindenféle 17

fürdő czikkek.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy helyben Kühnman János név alatt eddig ismert

FESTÉSZETI MÜTERMÉT

átvettem, s ezentul saját nevem alatt tovább folytatom.

Sok évi tapasztalatim, legutóbb **Fridrich Lajos csász. és kir. udvari czim- és czimer-festő, Budapest legkiválóbb műtermében** teljes 8 éven át, mint munkavezető működtem, s mely műteremben legkiválóbb szakképzettséget gyűjtöttem, ez által felbátorítva ajánlom magam a debreczeni érdemet méltányolni tudó n. é. közönségnek szíves pártfogásába.

Kiváló ízléssel és díszesen, méltányos áron készítek

czimfeliratokat és festményeket

üvegre, selyemre, vászonra, fára, vaslemezre és falra **díszes udvari- és családi-czimereket** üvegre és papírra, átvilágító Transparent-képeket és feliratokat, név-rejtőjegyet (monogram) és feliratot **legyezőkre élővirágokra, és dísz tárgyakra** esiszolt üveg, lemez és fabetüket ezüst- és aranyozva, vésett feliratokat fatáblára, esiszolt üveg, öntött horgany és réztáblákat, **ház- és ajtó-számokat, domboru czimer, keret és templom kereszt aranyozásokat, bronzírozásokat** minden színben, szintugy elvállalok **régi képek** óvatos tisztítását és javítását.

Kiváló tisztelettel

Zelinger Ede,

czim- és czimer-festő

czegléd-utca 2. szám.

348. 3-3.

Legujabban szabadalmazott

m o s ó g é p e k,

kerti lóczák,

KERTI BUTOROK,

jégszekrények,

TIZEDES MÉRLEGEK,

mezőgazdasági eszközök,

a legjobb kaszák

írásbeli jótállással,

vas- és kátránytető-lemezek,

valódi „FUCHS“-féle

rokás jegyü szerszámok

minden iparághoz.

Minden vasáruba vágó czikkek

legolcsóbb beszerzési forrása.

Képes árlap, kívánatra, bérmentve küldetik.

TÓTH GYULA

330 100-67 ELŐBB

TÓTH LAJOS ÉS TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház és czegléd-utca sarkán.

